

NYÍRERDŐ

Nyírségi Erdészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság

STRATÉGIAI TERV - KIVONAT

2025-2027.

NYÍRERDŐ Zrt.

H-4400 Nyíregyháza, Kótaji út 29.

Cg.15-10-040168

Tel.: (+36) 42/598-450 Fax: (+36) 42/501-170

E-mail: nyirerdo@nyirerdo.hu Internet: www.nyirerdo.hu

The mark of
responsible forestry

1. Bevezető

A NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: Társaság) több mint 60 ezer hektár állami és saját tulajdonú földterületen gazdálkodik Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyékben. Az **Észak-Alföldi régió legnagyobb** erdőgazdálkodással és fatereskedelemmel (együttesen fagazdasággal) foglalkozó **Társasága**. A gondjaira bízott – többségében erdő művelési ágú – terület 38,7 %-a természetvédelmi oltalom alatt áll (védett, vagy NATURA 2000 területek), így ezen területek kezelésénél a természetvédelmi szempontok az elsődlegesek. Az alacsony erdősültségű agrártérség adottságaihoz illeszkedően forrásait ma és a jövőben is az agrárgazdasági rendszerben kell megtalálnia.

A Társaság az állami vagyon felelős kezelőjeként a stratégiai tervidőszak alatt a saját és az állami erdő vagyont megőrizve, gyarapítva, továbbra is eredményesen gazdálkodva, a törvényi előírásoknak megfelelően, kívánja gazdálkodását folytatni.

2. Helyzetelemzés

2.1. A Társaság bemutatása

A Társaság 1994. szeptember 30-án jött létre átalakulással, a Felsőtisza Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság általános jogutódjaként, a Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar vármegyei állami tulajdonban lévő erdők kezelésére.

A Társaság 100 %-ban állami tulajdonú, a Magyar Államot megillető tulajdonosi (alapítói) jogokat **2018. május 30-tól az Agrárminiszter** gyakorolja.

2.1.1. Főbb cégeadatok

- Cég neve:	NYÍRERDŐ
- Székhelye:	Nyírségi Erdészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság
4400 Nyíregyháza, Kótaji út 29.
- Adószáma:	11252005-2-15
- Alapítás időpontja:	1994. szeptember 30.
- Cégbírószági bejegyzés száma:	15-10-040168

A Társaság fő tevékenységi köre:

- Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység

A Társaság vagyonkezelési feladatát központja és kilenc önálló elszámolású egységként működtetett erdőszete útján látja el. A decentralizált irányítási rendszer jelentősen hozzájárult a Társaság eddigi sikereihez.

2.1.2. Környezeti, természeti jellemzők

A kezelt erdőterületek 93,5%-a kocsánytalan tölgyes illetve cseres, a fennmaradó 6,5%-a erdőssztyepp klímaosztályba tartozik. Az elmúlt időszakban megfigyelhető, hogy a cseres kocsánytalan tölgyes klíma folyamatosan csúszik bele az erdőssztyepp klímába. A klímaváltozás negatív hatásaként érzékelhető, hogy a Dél-Nyírségi területek klímája a kevesebb csapadék miatt az erdőssztyepp felé tart. A térségre legjellemzőbb talajtípus a humuszos homok és kombinációi,

amely a kezelt erdőterületek 51,3%-án fordul elő. Ezen kívül még a kovárványos barna erdőtalaj (20,5%), a típusos réti talajok (11,0 %), valamint az öntéstalajok (6,7%) fordulnak elő nagyobb arányban.

Erdőterületeik háromnegyed része a Nyírségben, a többi a Szatmár-Beregi síkon, a Hajdúságban illetve a Tisza folyóhoz kötődő erdőgazdasági tájakon található, és alföldi viszonylatban **közepes termőhelyi adottságokkal** rendelkezőnek tekinthetők. A kezelt erdőterületek nagy része (58,8%) többlet vízhatástól független hidrológiájú, 37,4%-a időszakos vízhatású hidrológiával rendelkezik. Az éves csapadék mennyisége átlagosan 580 mm/év, melynek eloszlása kedvezőtlen, északról-dél felé szárazodnak a termőhelyek.

2.1.3. Főbb adottságok

A Társaság több mint 61 ezer ha állami és társasági tulajdonban lévő földterületen gazdálkodik. A kezelésében lévő erdők több mint 1,2 millió hektárnyi területen szétszórva helyezkednek el. Hajdú-Bihar és Szabolcs–Szatmár–Bereg vármegyében lévő **összes erdőterület 28 %-át a Társaság kezeli**. Termőhelyi adottságaik alapján erdeikben az egy hektár véghasználati területre eső **kitermelhető fatérfogát az országos átlagnál alacsonyabb**.

A Társaság által kezelt erdőterületek **fafaj összetételében a Nyírség fő fafaja, az akác a meghatározó**, amelyet a **kocsányos tölgyesek** területfoglalása követ. Kisebb területarányal vannak jelen a **fenyvesek** – elsősorban erdei és fekete fenyvesek –, **nyár** faállományok, valamint **egyéb keménylomb, egyéb lágy lombos állományok**.

2.1.4 Főbb ágazatok bemutatása

A **Magtermelés** során a Társaság a mag szükségletét jellemzően felvásárlással és saját gyűjtéssel biztosítja a kezelésükben lévő erdőkből, de főként a kijelölt magtermő állományokból. A Társaság 3 engedélyes **csemetekertben** végez szaporítóanyag előállítást, a megtermelt csemetét döntően saját erdősítéseihez használja fel, de keresletét befolyásolja a várható támogatási kiírás nagyságrendje.

Erdőfelújítási kötelezettség alá vont területüket úgy tervezik, hogy az elvégzett véghasználatok utáni első kiviteli munkák egy éven belül elvégzésre kerüljenek. Erdőfelújítási és erdőnevelési tevékenységüket továbbra is a természetes sarj erdőfelújítások 50 % körüli magas aránya jellemzi.

A **fahasználat** a Társaság bevétele szempontjából a leginkább meghatározó üzletág. Itt állítják elő a fafeldolgozási ágazat alapanyagát is. Fahasználati munkáikat kizárólag vállalkozókkal végeztetik, választék terveiket – a fafajok adottságai mellett – a piaci igények szerint állítják össze.

A Társaság öt vadászterületen folytat **vadgazdálkodást**. A vadgazdálkodási egységek eltérő ökológiai adottságokkal, és ebből adódóan más minőségű és más összetételű vadállománnyal rendelkeznek, de a területek nagyarányú erdősültsége és az élőhelyek struktúrája miatt továbbra is elsősorban a nagyvadgazdálkodás marad a fő gazdálkodási irány.

A **közcélú feladatok** ellátása során a Társaság olyan parkerdei infrastruktúrát fejleszt és működtet, amellyel növeli az erdő immateriális szolgáltató képességét, társadalmi igényeket teljesítve. A Társaság több, nagy látogatottságú ökoturisztikai létesítményt tart fenn működési területén.

A **fafeldolgozási tevékenység** során egyértelmű cél, hogy a helyi piacokon is keresett fatermékek feldolgozott formában értékesíthetők legyenek, valamint a fatermékek hozzáadott értékkel kerüljenek a fizetőképes piacra. Céljuk, hogy a fafeldolgozás legmeghatározóbb fafaját, az akácot minél magasabb feldolgozási szinten – vízépítészet, lavinavédelem, szőlő és gyümölcs támrendszer, kültéri fajták – a belföldi igények kielégítése mellett eljuttassák azokra a zömmel Nyugat-európai felhasználási helyekre, célpiacokra, ahol kedvező tulajdonságainak köszönhetően már teret hódított, és eddigi felhasználásaival bizonyította, hogy a vevői igényeknek kiválóan megfelel.

2.2. Hazai jogszabályi környezet

A gazdálkodás sajátos jogszabályi környezetét a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az erdőről az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, és a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény és hozzájuk a kapcsolódó rendeletek határozzák meg.

2.3. Piaci elemzés a különböző ágazatokban

A Társaság piaci potenciálja eltér a többi erdőgazdasági társaságétól, főleg az akác fafaj jelentős térfoglalása miatt.

- **Mag- és csemete termesztés:** Várakozásaik szerint a jelenlegihez hasonló nagyságrendben tudnak majd a térségi szaporítóanyag piacon megjelenni.
- **Fakitermelés:** Választékszerkezetüket a továbbiakban is olyan rugalmasan alakítják, hogy alkalmazkodni tudjanak a piaci viszonyok változásaihoz. Kiemelt fontosságot tulajdonítanak a különböző, a térség lakosságát érintő kormányzati programok (pl.: szociális tűzifa) megvalósításának. Az elmúlt évtizedek során kifejtett nemzetközi kutató, ismertető, promóciós munka következtében a fogyasztók megismerték, értékelik és igénylik az **akác** kiváló és környezetbarát tulajdonságait. E fafaj iránti kereslet a nyugati piacon továbbra is jelentős, és remélhetőleg tartósan mutatkozik.
A kemény lombos **tűzifa** képviseli a legnagyobb volument a Társaság termékszerkezetében. Tervidőszakban a **szociális tűzifa** program szezonális ismétlődésére számítanak, ami nagy mennyiségű, gyors kiszolgálást igényel.
- **Fafeldolgozásukban** a hengeres termékek (kérgezett oszlop, cölöpfa, valamint szíjácsmartcsiszolt oszlop) termelése lesz hangsúlyos. Fafeldolgozási termelésüket jellemzően saját alapanyagból tervezik.
- **Vadgazdálkodás:** A kiemelkedő minőségű dambikákra várhatóan megmarad a kereslet, így a gazdálkodásukban erre terveznek hangsúlyt fektetni.

3. Stratégiai célok

A Társaság alapvető feladata **eredményes és hatékony gazdálkodásának** fenntartása, a **tartamos** és fenntartható erdőgazdálkodás feltételeinek biztosításán keresztül az erdővagyon növelésével, az erdők többcélú hasznosításának minél szélesebb körű megvalósítása. Jelentős feladat a védett természeti területeken, valamint Natura 2000 területeken lévő erdőkkel kapcsolatos kezelési teendők ellátása, a vadállomány és az erdő biológiai egyensúlyának fenntartása, javítása, biodiverzitás megőrzése. Az erdőkezelési feladatokba beleértve a természetvédelmi kezelést is, készen állnak arra, hogy az esetlegesen vagyonkezelésükbe kerülő további állami tulajdonú erdőterületeket azok **elsődleges rendeltetése szerint** kezeljék.

A gazdálkodásuk alapvető feladata, hogy egyensúlyt keressen az ökológiai adottságok és ökonómiai célok és feladatok között, valamint azok megvalósításának módjában.

A **síkvidéki erdőgazdálkodás** hagyományaitól nem kívánnak eltérni, alkalmazni kívánják a napi üzemi gyakorlatban a legújabb szakmai kutatások eredményeit, a biológiai erdőgazdálkodás elvárásainak betartásával továbbra is kihasználják a mezőgazdaság és az erdészet – egymást jól kiegészítő – szezonális jellegét.

Síkvidéki erdőgazdálkodásuk alapvető jellemzője, hogy a kitermelt erdők természetes úton döntően magról nem újulnak fel, ennek megfelelően mesterségesen, mag és makkvetéssel, csemeteültetéssel történik erdeik felújítása. Az akác fafaj esetében jelentős arányú a sarjztatás.

A klímaváltozás hatásaira fel kell készülniük, az erdőfelújítások átfutási ideje várhatóan nőni fog, többlet pótlási kötelezettséggel kell számolniuk.

3.1. Társaság küldetése, jövőképe, célkitűzései

A Társaság Erdőtörvényből származó küldetése

A Társaság két vármegye közigazgatási területén álló állami erdők felelős kezelője. A 10 évre szóló körzeti erdőtervekben jóváhagyott, valamint az évenkénti gazdálkodási tervekben engedélyezett **erdőkezelési munkákat** szakszerűen, jó minőségben **hajtják végre**, amely térségi és **nemzetgazdasági érdek** is. Ez olyan gazdasági tevékenység, amelynek fő célja az erdőben megtestesülő **közvagyon gyarapítása**, a Társaság **eredményes működtetése** úgy, hogy folyamatosan törekedjen a természetes folyamatokat elősegítő, új módszerek alkalmazására. Feladatuknak tekintik az erdei termőhelyek termőképességének fenntartását, az erdei életközösségek biológiai sokféleségének megőrzését, a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklését, a favagyon mennyiségének és minőségének növelését olyan módon, hogy az erdőgazdálkodás lehetősége a jövő generáció részére is megmaradjon. Az ökoturisztikai létesítmények erdeik részét képezik, kulturális örökség és **hagyaték**, amelyek a kezelt erdők immateriális javainak összességét gyarapítják, szolgálják az ökoturisztikai célok megvalósítását.

A Társaság stratégiai céljai:

- az állami erdők és az erdőgazdálkodás feleljen meg a társadalom sokrétű igényeinek,
- a **társasági vagyon növelése** mellett stabil, **jövedelmező üzletmenet** megtartása, versenyképességük növelése,
- vagyonkezelt erdőterületek növelése, teljes körű jogi rendezése,
- a Nemzeti Erdőstratégia részeként megfogalmazott cél – az ország erdősültségének 27 %-ra növelése érdekében –, további erdőtelepítések végrehajtása,
- a gondjaikra bízott **erdővagyon** fenntartható módon való **kezelése, védelme, gyarapítása**, a védett természeti és a Natura 2000 területen lévő erdőkkel kapcsolatos kezelési fel-

- adatok ellátása, a vadállomány és az erdő biológiai egyensúlyának fenntartása, javítása, **az ökológiai változatosság megőrzése**, a különleges természeti értékeket látogatható és bemutatható formában tárja a nagyközönség elé,
- erdőkezelésben a **biológiai erdőgazdálkodás** elemeinek erősítése, **tudomásul véve az alföldi erdőgazdálkodás ökológiai-ökonómiai adottságait és sajátosságait, korlátait**,
 - az erdőfelújítás és az erdőnevelés során az erdészeti **szakmai hagyományt** és tapasztalatot az újabb **kutatási eredményekkel ötvözve alkalmazza**, különös tekintettel az erdészeti hungaricumként számontartott akác állományok kezelésére, genetikai értékeinek megőrzésére,
 - FSC erdő eredettanúsítási rendszer működtetése, a tulajdonosi joggyakorló elvárásai szerint a PEFC bevezetése,
 - a kezelt vagydon változásainak követéséhez, az adatszolgáltatások pontos teljesítéséhez és a kezelt állami vagydon aktuális nyilvántartásához növelni kell a terepi adatfelvételek hatékonyságát, korszerű mérőeszközök és új erdészeti alkalmazások használatba vételével,
 - gazdálkodásának kiemelt feladata a klímaváltozás hatásainak ellensúlyozása, a biológiai változatosság megőrzése, a vizek és a talaj védelme,
 - a védelmi funkciók keretében, különösen a klímaváltozás hatásainak csökkentésére, folyamatosan kövesse nyomon az ezzel kapcsolatos kutatási eredményeket, s lehetőleg már a társaság fafaj megválasztásánál azt vegye figyelembe,
 - a Soproni Egyetem kutatóival való együttműködés,
 - gazdasági rendeltetésű erdőállományok piaci viszonyokhoz igazított állománykezelési eljárásainak előtérbe helyezése,
 - a társasági elvárás-rendszer, az erdőkezelő szervezet, a mindenkori **hozami lehetőségek összhangjának** megteremtése, folyamatosan vizsgálja a veszteségforrásokat és azt számolja fel,
 - aktív szerepvállalás a **táj- és vidékfejlesztésben**, a **környezetvédelemben** és a **környezettudatos magatartásra való nevelésben**, kiemelten a felnövő nemzedékek számára,
 - a továbbra is termeltetői stratégiára alapozott erdőkezelés jövőbeni alkalmazása,
 - a világhírű dámszarvas állomány megőrzése,
 - az erdőgazdálkodás és a mezőgazdaság érdekeit is figyelembe vevő nagyvadlétszám beállítása,
 - **közfoglalkoztatási programokban** közreműködve a térség lakosságának munka- és megélhetési lehetőségeinek javítása, a térségbeli munkaerő széleskörű, hatékony foglalkoztatása,
 - aktív részvétel a **szociális tűzifa programokban**,
 - **élvezzen prioritást** az erdők védelmi és **ökoturisztikai funkcióinak érvényesítése** addig a mértékig, hogy a gazdasági rendeltetésű erdők a szükséges forrásokat biztosítani tudják,
 - a tartamos erdőgazdálkodás mellett olyan **ökoturisztikai** fejlesztéseket valósítson meg, amelyek a kormányzati elvárásnak megfelelően segítik elő a jóléti szolgáltatások, a kulturális és oktatási tevékenységek, valamint a hazai turizmus fejlődését,
 - olyan környezettudatos nevelést segítő **erdei iskolákat** működtessen, mely intézményeken keresztül a fiatal korosztályok betekintést nyerjenek az erdészeti szakmai munka alapismereteibe, az okszerű fáhasznosítás elméletét és gyakorlatát ismerjék meg, és az őket körülvevő virtualitásból kilépve valós **erdei élményeket** és **természetes környezeti tapasztalatokat** szerezzenek,
 - beruházások során az elérhető pályázati források bevonásra kerüljenek,
 - segítse az Agrárminisztérium állami erdőkre vonatkozó vagydonkezelési stratégiájának térségi érvényesülését,
 - erdőtelepítési programokban való részvétel.

3.2. Ágazatok bemutatása, ágazatonkénti célok ismertetése

3.2.1. Maggazdálkodás

Maggazdálkodásukban **meghatározó az akác mag begyűjtése**, de a meglévő készlet miatt a gyűjtés szintentartását tervezik, ugyanakkor meg kívánják tartani piacvezető szerepüket az akác mag piacán. Az időszakosan termő **kocsányos tölgy**, a rendszeresen termő **vörös tölgy** és **fekete dió** állományok **termésének összegyűjtése** a jövőben is elsődleges céljuk. A klímaváltozásra tekintettel előnyben részesítik azon magtermelő bázisokat, amelyek már jelenleg is szárazabb, extrémebb termőhelyi viszonyok között találhatók, így a szárazabb viszonyokhoz jobban alkalmazkodott ökotípusok termelésbe vonásával kívánják a jövő állományainak szaporító anyagát biztosítani.

3.2.2. Csemetegazdálkodás

Az elmúlt években átlagosan 4-6 millió db csemetét termelt a Társaság, összesen 3 db engedélyes csemetekertben.

A termelt csemete mennyiség alapvetően a saját erdősítési, pótlási feladataik csemete szükségletének kielégítését kell, hogy megcélozza.

A csemetetermesztés **stratégiája**:

- a kiemelt fajták esetében (KST, A, NNY) teljes önellátásra való törekvés,
- minőségi faanyagtermesztés érdekében vegetatív **akác csemete**, és minőségi **nemesnyár** gyökeres **dugvány termelése**,
- a nemesnyár **törzs** és **üzemi anyatelepek** szakszerű, a szakmai rendelkezésekben előírtaknak **megfelelő kezelése**,
- saját állományból gyűjtött magból, a piaci igények figyelembevétel alapján **gazdaságos csemetetermelés**, különös figyelemmel a szárazabb körülmények között lévő szaporító anyag bázisok használatára.
- őshonos, elegy fajták csemeteszükségletének kielégítése,
- export piaci lehetőségek kutatása, különös tekintettel az akác faj faj keresletére.

A csemetetermelésük társasági stratégiáját a **biztos, genetikailag ellenőrzött, erdeik sokszínűségét, értékét növelő szaporítóanyag-önellátásban határozzák meg**.

3.2.3. Erdőfelújítás

Erdőművelési **stratégiájuk** a következő részstratégiákra, nevezetesen egy **kultúr-ültetvényszerű, maximálisan érték-hozam elvű** fatermesztésre, illetve egy **természetközeli, fenntartó jellegű, korlátozottan érték-hozam elvű** erdőkezelési folyamatra kell, hogy épüljön. A természetközeli, fenntartó jellegű fatermesztési stratégiában meg kell jelennie a hozam kivételi lehetőségeknek is, az új szemléletű erdőkezelési eljárásokon keresztül. A célállomány választás során a termőhely állósági kritériumot prioritásként kell kezelni.

3.2.4. Kiemelt fafaják fatermesztési stratégiájának részletes bemutatása

Akác állományok

Kultúr-jellegű, érték-hozam elvű fatermesztés stratégiája

- Nagy hozamú, magas genetikai értékű állományok felújítása lehetőség szerint természetes sarjról.
- Szelektált akác fajták használata jó-kiváló akác termőhelyeken.
- Vegyszeres ápolások és teljesítménynövelő gépi eszközök minél szélesebb körű alkalmazása a kézi munkaerő kiváltására.
- Minőségi törzsnevelés alkalmazása.
- Értékfa jelölések („V”-fa jelölés).
- A termesztés ciklusidejének növelése I-II. fatermesztési osztályban, gyenge-közepes termőhelyeken ciklus csökkentés a legnagyobb érték elérése érdekében.
- Alkalmazott kutatási eredmények technológiába építése.
- A szükséges növényvédelmi feladatok végrehajtása.

KST állományok

Természetközeli, fenntartó, korlátozottan érték-hozam elvű gazdálkodás stratégiája

- Termesztésre potenciálisan alkalmas termőhelyek kihasználása, határtermőhelyek elkerülése.
- Elkerülhetetlen határ termőhelyek esetében törekedni kell a teljes talajelőkészítésre alapozott erdősítés lehetőségére.
- Ökológiai stabilitást biztosító, keskeny sortávú, elegyes erdősítések létrehozása, minimális talajbolygatással.
- Faji, genetikai sokféleség biztosítása.
- Elegyes, többszintű állományszerkezet kialakítása.
- Ökonómiai vágáskorhoz köthető erdőkezelési tervezés.
- Kis területű fahasználatok.
- Alföldi ökológiai adottságok mellett – ha a feltételek erre alkalmasak –, szálaló vágáson alapuló, folyamatos erdőborítást biztosító kezelések alkalmazása.
- Alkalmazott kutatási eredmények technológiába építése (szürketölgy mintaterületek létesítése).
- Megmaradó állományrészek fenntartása ökológiai szigetként.

Nemesnyár állományok

Ültetvény jellegű, hozam elvű fatermesztés stratégiája

- Termesztés csak jó és kiváló nyár termőhelyeken.
- Termőhelynek legjobban megfelelő intenzív fajták használata.
- Maximális termesztési lehetőségek kihasználása.
- Termesztési ciklus rövidítése (maximális növénytér alkalmazása).
- Az előhasználatok piaci igényekhez igazított ütemezése.
- Minőségi törzsnevelő nyesések elvégzése.
- Alkalmazott kutatási eredmények technológiába építése.
- Az akác és a nemesnyár területek további csökkentésének megakadályozása.

Hazainyár állományok Természetközeli gazdálkodás stratégiája

- Korlátozottan, csak a jogszabályi előírások mértékéig.
- Állomány értékét növelő kemény és lágylombos elegyítések.

3.2.5. Egyéb erdőművelési-fatermesztési stratégiai megfontolások

- Az egyéb kemény lomb fafajok arányát – elsősorban vörös tölgy, fekete dió, madárcseresznye stb. – növelni kívánják.
- Fajlagos hozami területet növelő, tuskóprizmát nem eredményező teljes talajelőkészítési technológia üzemszerűvé tétele.
- További költségkímélő részleges talajelőkészítési technológiák alkalmazása.
- Szakmai alap- és alkalmazott kutatással foglalkozó szervezetekkel (Soproni Egyetem, Debreceni Egyetem) való együttműködés.
- További erdőtelepítésekre törekedve igyekeznek növelni az ültetvényszerű és kultúrerdők (nemes nyárok, akác) arányát. Az Országfásítási program részeként részt vesznek az Újszülöttek erdeje programban is, őshonos, elegyes állományok létrehozásával.

Az egyre nagyobb nehézséget jelentő fizikai munkaerő hiánya miatt nagyobb mértékben tervezik a vegyszeres technológiák alkalmazását, természetesen az FSC szabványainak betartása mellett. Fontosnak érzik, hogy a térségben élőknek a közfoglalkoztatás keretein belül munkát adjanak.

Az erdőfelújítások egyre nagyobb mértékben követelik meg – a vad által okozott károk elkerülése érdekében – kerítések kivitelezését. Fokozott figyelmet fordítanak ezen tevékenység ökológiai-ökonómiai kérdéseire.

3.2.6. Erdőtelepítés

A Társaság továbbra is részt vesz az országfásítási programban. A telepítések területeinek lehetősége csökkenő, de bíznak új állami területek vagyonkezelésbe történő vételében, melyek erre alkalmasak.

3.2.7. Fakitermelés

Termelési adottságaik:

Az egy hektár véghasználati területről kitermelhető **fatérfogat az országos átlagnál alacsonyabb.**

Az elkövetkező időszakban **alapelvnek tekintik az erdőterv biztosította fakitermelési lehetőség észszerű kihasználását.**

A **nevelővágások** végrehajtását **kötelezettségként kezelik, az egészségügyi termeléseket szükség szerint végrehajtják.**

Termelések végrehajtása

A Társaság kis létszámú, termeltető erdőkezelő szervezet; termelési feladataikat vállalkozókkal hajtják végre. A **vállalkozói munkavégzés** fakitermelési és faanyag-mozgatási munkáikban hosszútávon meghatározó. Érdekük a jól dolgozó, eredményes vállalkozók kiválasztása és feladataikhoz igazodó kapacitású, minősített vállalkozói kör társasághoz kapcsolása, továbbá a **kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés**.

A fakitermelő gépeket alkalmazó vállalkozások alkalmazását lehetőségként kezelik.

Megfelelés a fapiac elvárásainak

Választékszerkezetüket – a fafajonként megtermelhető hossz- és átmérőcsoportok arányát – a változó fapiac igényeinek megfelelően **rugalmasan kívánják alakítani**. A legmagasabb értékkihozatalt szem előtt tartva megkövetelik a legnagyobb iparifa és rönkkihozatalt.

Az érték rönk választékok minőségi osztályozását megkövetelik, darabonként történő sorszámozás révén mozgásukat az első számbavételtől az értékesítésig nyomon követhetik.

A **tűzifa** iránti vevői igények többoldalú kiszolgálását kívánják elősegíteni a felkészítési fok növelésével, a hasítás, darabolás, csomagolás, házhoz szállítás. A Társaság, mint mindezidáig, a tervidőszakban is aktívan részt kíván venni a **szociális tűzifa** programban.

A tő mellől és a rakodóról történő faanyag értékesítés helyes arányát folyamatosan alakítják.

A térségi fapiac esetleges kedvezőtlen hatásainak ellensúlyozása az **export** és a **távolsági értékesítés** fokozásával lehetséges. A tő mellett, több erdőrészletben keletkező exportképes akác iparifa választékok rakományképzése, megmunkálása szintén rakodói készletezést igényel. Az anyagáramlási irányok súlypontjában kialakított **logisztikai központok** (rakodók) jól szolgálják a térségi magánerdőkből tervezhető árualap forgalmazását is.

A Társaság a stratégiai időszakban is alkalmazni fogja az Erdészeti Szakmai Rendszert, amelyben fejleszti a fatermékek készlet-kezelését elektronikus (digitális) formában, jelentősen megkönnyítve az erdészeti szakszemélyzet munkáját, és meggyorsítva az információ áramlást, de összekötve az ügyviteli programmal (LIBRA) a faanyag könyvelése is egyszerűsödik.

Fahasználatuk társasági stratégiáját a fahasználati munkák szakszerű végrehajtásában, a piaci igények teljesítésében, készlet felhalmozódás elkerülésében, szociális tűzifa program aktív részvételében határozzák meg.

3.2.8. Vadgazdálkodás

A Társaság vadgazdálkodási koncepciójában döntő szempont az erdő- és vadgazdálkodás viszonyában az erdő prioritása mellett az élőhely és vadállomány közötti egyensúly biztosítása. Ezt főként a hagyományokra és a tájegységi adottságokra alapozott magas szakmai színvonalú munka jellemezte az elmúlt években, melyet továbbra is folytatni kívánnak úgy, hogy a vadászterületeken a mezőgazdálkodók érdekeit is figyelembe kívánják venni.

Stratégiai célkitűzéseik:

1. A Gúthi világhírű dám állomány értékének és minőségének megőrzése.
2. Vadászterületeiken az előírt és optimális vadlétszám és minőség megtartása.
3. Optimalizált erdővédelmi kerítésépítés.

3.2.9. Mezőgazdaság

A mezőgazdasági ágazat a Társaság gazdálkodásában továbbra is viszonylag kis jelentőséggel bíró, önálló tevékenységi kör. A jövőben is szükséges a vadgazdálkodási ágazat teljes körű kiszolgálása, elsősorban vadtakarmányozási célból, valamint e mellett a magánterületeken folyamatosan tapasztalható vadkárenyhítés is céljaik közé tartozik. A vadgazdálkodó erdészetek részéről le nem kötött termelési igényen felül megtermelt mezőgazdasági terményeket a szabadpiacon kívánják értékesíteni.

3.2.10. Fafeldolgozás

Az **akác** fafeldolgozási alapanyag mind **magasabb szintű**, mind teljesebb térségi **feldolgozása** érdekük. A primér faválasztékok mellett a kertészeti, vízepítészeti, játszóterei, szőlészeti késztermékek piacán szeretnék mind nagyobb mértékben értékesíteni az akácot. Céljuk megtartani a Nyugat-Európai vevőiknél a kiemelt beszállítói státuszt.

Fafeldolgozási stratégiájukat az alábbiakban határozzák meg:

Fafeldolgozási termék előállítási stratégiájukban változást nem terveznek, továbbra is elsősorban akác fafajra alapozott, megmunkálással előállítható exportorientáltságú termelést kívánnak megvalósítani. Termék innovációval, kiemelt beszállítói státusz szerepüket megtartva az elmúlt évek termelési volumenével tervezik fafeldolgozási kapacitásaikat lekötni. Valamennyi felhasználási területet kiszolgálva, így szőlészet, vízepítészeti, kerítés-, játszóterei elemek gyártása, rézsűvédelem, lavinavédelem terén végeznek termék előállítást és értékesítést.

3.3. Természetvédelem, környezetvédelem, klímapolitika

A Társaság működési területén igen sok a védett természeti érték, melynek eddigi megőrzéséhez, védelméhez, fenntartásához az erdőkezelő szakszemélyzet jelentős mértékben hozzájárult. Mind az ökoturisztikai, mind a védelmi rendeltetésű erdek esetében az erdőterv szerinti gazdálkodás a mérvadó, amit kiegészítenek a természetvédelmi korlátozások. **Eddig is és a jövőben is természetvédelmi „vagyonkezelő” szervezetként** is működik a Társaság.

Természetvédelmi stratégia

- A termőhelyálló célállomány választást a jogszabályi keretek betartásával igyekeznek prioritásként kezelni.
- Védett erdőterületek vagyonkezelői jogának megtartása, természetvédelmi kezelési tevékenység erősítése.
- Védett természeti értékek fenntartása.
- Természetvédelmi korlátozások szem előtt tartása mellett a gazdálkodói érdekek kiemelése.
- Körzeti erdőtervek természetvédelmi vonatkozásainak megvalósításához természeti értékekről adatgyűjtés.
- Erdőkezelési beavatkozások szakhatóságokkal való összehangolása.

- Védett területeken a fahasználatok kis területeken, a vegetációs időn kívül történjenek. Új erdőkezelési módok bevezetése.
- Az erdőfelújítást környezetkímélő módszerekkel, természetyszerű módon végzik el, ahol a termőhely és állományviszonyok ezt lehetővé teszik.
- Szemét és hulladék lerakásának, kialakulásának megakadályozása, az illegális lerakóhelyek felszámolása.
- Indokolatlan természetvédelmi erdőkezelői többletköltségek elkerülése.
- Aktív szerepvállalás a vagyonkezelte Natura 2000 területek kezelési terveinek készítésében.
- Természetvédelmi hivatásos és civil szervezetekkel együttműködés reális célkitűzések esetén.
- Jó kapcsolat kiépítése a természetvédelmi kezelővel és hatóságokkal, folyamatos párbeszéd kialakítása.

A NYÍRERDŐ Zrt. a tudatos és tervszerű **erdőkezelésével egyetemben határozott természetvédelmi vagyonkezelést is végez**, amivel a Társaság pozitívabb irányba kívánja formálni a helyi és regionális természetszerető társadalmi csoportok gondolkodását.

A Társaság a **természetvédelmi kötelezettségek teljesítésével a fenntartható fejlődés részeként határozza meg természetvédelmi stratégiáját.**

Az ebből eredő racionális többlet költségeket és többletmunkát felvállalja, értékmegőrző, a természetes szukcessziós folyamatokat szem előtt tartó gazdálkodást kíván folytatni a védett területeken. Vállalják, hogy az esetlegesen vagyonkezelésükbe kerülő további védett erdőket azok erdőtervi elsődleges rendeltetése szerint kezelik, természeti értékeit megőrzik.

Környezetvédelmi stratégia

A Kelet-Magyarországon élő emberek mindennapjaiban az erdő és az erdőgazdálkodás jelentős szerepet tölt be. Így a Társaságra az a fontos szerep hárul, hogy fenntartható tartamos erdőgazdálkodással az erdőket és élővilágát, valamint a természet és környezet közötti harmonikus kapcsolatot fenntartsa.

A Társaság elkötelezett a környezetvédelem jogi és egyéb követelményeinek betartására, a környezeti terhelések csökkentésére, illetve megelőzésére, környezeti állapotának javítására. A Társaság fontos feladatának tekinti továbbra is az illegális hulladéklerakók felszámolását. Minden civil szervezettel együttműködést kezdeményez, akik segíthetik ezen célok elérését.

A Társaság fontosnak tartja a klímavédelmet, amelyet mindennapos erdőnevelési munkájával elősegít. Előtérbe helyezi a CO₂ megkötés növelését, ezért évente erdőtelepítések végrehajtását tervezi.

3.4. Társadalmi elvárások, ökoturisztika

Ökoturisztikai erdők

A Társaság több ökoturisztikai célú erdei pihenőcentrumot tart fenn a nagyobb városok közelében: Nyíregyháza és Debrecen mellett Nagykálló, Nyíradony, Baktalórántháza vonzáskörzetében. A különböző kialakítású ökoturisztikai objektumok célja elősegíteni a lakosság rekreációját, a feltártság javításával, erdei berendezések kihelyezésével az erdőbe „hívni” a városi embereket, az erdei iskolák fenntartásával elősegíteni a környezettudatos oktatást, nevelést. Az ökoturisztikai

tevékenység fenntartása mindezek mellett azzal az előnnyel is jár, hogy az erdész szakma presztízsét, munkájuk megítélését, ismertségét is javítja.

Ökoturisztikai stratégiai céljaik:

Állami tulajdonú erdőkezelőként továbbra is fontos cél az erdők ökoturisztikai funkciójának erősítése, az erdőtörvény figyelembevétele mellett:

- Folyamatosan nyitott erdőlátogatási stratégiát hirdetnek meg. A NYÍRERDŐ Zrt. erdei nyitva állnak!
- **Fenntartani a környezettudatos nevelést** szolgáló erdei iskolai hálózatukat.
- A napi foglalkozásokon kívül zöld – jeles napokhoz kapcsolódóan nagyobb programok szervezése az erdei iskolákban.
- Átgondolt, **fenntartható** ökoturisztikai beruházások megvalósítása úgy, hogy erdek természetes jellege megmaradjon.
- Munkájukat segítő **társadalmi és civil szervezetek** véleményét figyelembe vevő konstruktív együttműködésre törekednek, különösen a Zsuzsi kisvasutat üzemeltető szervezettel.
- Ökoturisztikai tevékenységben rejlő **média kommunikáció** kihasználása.
- A Társaság mindenkor teherbíró képességének mértékéig kell az éves ökoturisztikai feladatokat felvállalni.
- A fokozódó társadalmi igények, illetve a már elkészült ökoturisztikai fejlesztések megnövekedett fenntartási költségeit figyelembe véve, az ágazat forrásbiztosítását növekvő tendenciával tervezték meg.
- Az ökoturisztikai fejlesztéseket a Társaság működési területén arányosan, de a két vármegyeszékhelyet kiemelten kezelve tervezik, egyeztetve az önkormányzatokkal.
- Bakancsos turisták részére szolgáló szálláshelyüket fenntartják.
- Törekednek parkerdeikben, hogy a fejlesztett és az önmaga természetességében meg hagyott erdőterületek arányosan kerüljenek kialakításra.

3.5. Szervezeti célok

A **Társaság** Északkelet-Magyarország **legnagyobb** erdőgazdálkodással és fakereskedelemmel (együttesen fagazdasággal) foglalkozó **Társasága**. A hazai erdészeti igazgatás hagyományaihoz és az alacsony erdősültségű agrártérség adottságaihoz illeszkedően forrásait várhatóan a közeljövőben is az agrárgazdasági rendszerben kell megtalálniuk.

Az agrártérségben működő Társaság **profitcenterként** irányított **területi egységeiben** is megtestesülő **szaktudásával**, piaci **alkalmazkodó képességével**, a magyar államerdészeti hagyományokban gyökerező **elhivatottságával** és **fegyelmével**, korszerű ismeretekkel rendelkező **munkatársaival**, és nem utolsósorban **tőkeerejével** az állami tulajdonú erdők felelős kezelője, az erdők ökoturisztikai funkcióját gyakorló, az erdőfelújítások, erdőtelepítések fontos térségi szereplője.

A saját alapanyagra épülő jól megfogalmazott fafeldolgozási termeléssel a **hozzáadott érték növelésével** a térségen kívüli **piacra jutás** esélyeit **javítják**.

A szervezeti célok eléréséhez a Társaság az alábbiakat határozza meg:

➤ Az erdővagyon kezelés során:

- a biológiai, a biodiverzitást megőrző erdőgazdálkodás elsődleges szempontjai szerint végezze az erdőkezelését;
- az erdők jelentős hányadán prioritást élvezzen az erdők védelmi és ökoturisztikai funkciója;
- a kezelt erdők élőfakészletét a lehető legpontosabban tartsa nyilván;
- **növelje az erdővagyon**ot, őrizze meg az erdei élőhelyeket, azok fajgazdagságát és egyéb természeti értékeit úgy, hogy a megtermelődött érték faanyag minél nagyobb arányban hasznosíthatóvá váljon;
- az erdőfelújítás és erdőnevelés során **ötvözze az erdészeti szakmai hagyományt és tapasztalatot** az újabb kutatási eredményekkel;
- a **biológiai alapok megőrzése** érdekében javítsa a mag-csemete termelés és forgalmazás rendszerét, az alföldi speciális ökológiai adottságokat messzemenőig figyelembe véve;
- az erdőtelepítések, erdőfelújítások, valamint az erdőnevelés során vállalja a **minőségi célválasztékokat eredményező fatermesztés többlet költségeit** az európai fapiacra végbemenő, tartósan ígérkező változások figyelembevételével;
- részvétel az Országfásítási Programban;
- az erdőből származó javak vételének eredménye az észszerű gazdálkodás keretei között parkerdei infrastruktúra fejlesztésre fordítódjon úgy, hogy minden korosztály megtalálja rekreációs igényét a Társaság parkerdeiben.

➤ Fakitermelés és forgalmazás, fafeldolgozás, kereskedelem során:

- az erdei fa és egyéb termékek és szolgáltatások, továbbá a fafeldolgozási termékek előállításánál során vegye figyelembe ezek árutermészetét, és a lehető **legmegbízhatóbb minőségben** juttassa a felhasználókhoz, fogyasztókhoz, állandó termék-innováción keresztül tegye ezt meg úgy, hogy tevékenységükkel ne okozzanak zavarokat az erdészeti és faipari termékek piacain,
- **alkalmazzon** a kínálati **fapiac** diktálta **követelményekhez** illeszkedő készletezési és forgalmazási megoldásokat (választék-, méreti-, minőségi szortiment),
- **erdei rakodók működtetése** a vevők időjárásbiztos kiszolgálása érdekében,
- **erősítse** tovább a keménylombos hengeresfa célválasztékok térségi **piacán a meghatározó beszállítói státuszt**, a **fagyártmány** üzemekből kibocsátott termékeket **gazdaságos előállítás mellett**, mennyiségben és feldolgozottsági szintben is **növelje** a biztosan megterülő termékfejlesztéseken keresztül,
- a **sarangolt fenyő és lágy lombos áru** piacra juttatása érdekében a komparatív előnyöket használja ki,
- a minőségi rönk árualapot korszerű, nyílt ajánlati versenyeztetéssel értékesítse, minél magasabb áron, hiszen ezen árualap egyre korlátozottabb mértékben áll rendelkezésre,
- azonos üzleti feltételek esetében a hazai vállalkozásokat részesítse előnyben,
- az állam által indított közfoglalkoztatási, **szociális tűzifa** programban tevékenyen vállaljon részt,
- a tűzifa keresletcsökkenését a tűzifa kályhakész, komfort fokozatának növelésével mérsékelje.

➤ **Üzletmenet és pénzgazdálkodás során:**

- továbbra is **eredményes és költséghatékony** működést valósítson meg,
- **vagyona** növekedjen,
- **a tartós likviditása folyamatosan biztosítva legyen,**
- olyan **beruházásokat** valósítson meg, melyek javítják az erdőkezelés gazdálkodási, és döntési rendszer feltételeit, a hatékonyságát elősegíti, valamint az erdő immateriális szolgáltató képességét fokozza,
- növekedjen tovább a **versenyképesség az információáramlás, a piaci érzékenység, a személyi érdekelttség,** motiváló rendszerének szélesítése révén,
- gondoskodjon az **emberi erőforrás fejlesztéséről,** a nyugdíjba vonuló és elmenő munkavállalók pótlásához szükséges, konvertálható szakmai ismeretekkel, több diplomával, nyelvvizsgával rendelkező új munkatársak felvételéről és az alkalmazottak mindegyikének megbecsüléséről,
- biztosítson alkalmazottai részére olyan oktatási lehetőségeket, melynek eredményeként a legkorszerűbb ismereteket elsajátíthatják,
- a Társaság számára megfelelő munkavállalók gyakorlati képzését segítse elő már az oktatás során is,
- a kerületvezető erdészek ügyviteli feladatainak segítése korszerű eszközökkel, informatikai program fejlesztések végrehajtásával.

4. **Összegzés**

A Társaság az erdőkezeléséből adódó kihívásoknak a jövőben is sikeresen meg akar felelni úgy, hogy, a vidéki lakosság munka- és megélhetési lehetőségei javuljanak, erdőkezelési munkáját szakmai elhivatottsággal végezze, gyarapítsa az erdő immateriális szolgáltató képességét, s mind ezt az erdőre odafigyelő társadalom köz-megelégedettségével végezze, s a rábízott erdővagyonat a benne levő értékeivel együtt nyugodt szívvel adhassa át a következő generációnak.

Nyíregyháza, 2025. október 15.